

3. Närläsning

För att förstå en text är det viktigt att se vad det faktiskt står i texten. Därför jobbar vi med närläsning som en del av vårt bibelstudium. Här granskar vi texten in i minsta detalj. När vi närläser jobbar vi med ett kortare textavsnitt åt gången och försöker lägga märke till, observera, viktiga saker i texten. Precis som den översiktliga läsningen och den sammanfattande läsningen är närläsningen viktig för att vi ska förstå texten och tolka den rätt. Det finns några olika tekniker vi kan använda för närläsning:

Observationer är viktiga saker vi lägger märke till i texten. Det kan i stort sett vara vad som helst, men med lite träning kan man lära sig vad som är viktigast att lägga märke till.

Läsa med pennan i handen innebär att du följer texten du läser med en penna och gör noteringar direkt i texten för sådant du lägger märke till. Det kan handla om understrykningar, inringningar eller utropstecken.

Färgkodning är en variant på att läsa med pennan i handen, men här har du flera pennor i olika färger vilket gör det möjligt för dig att vara mer exakt i dina markeringar. Du kan till exempel använda en viss färg för ett visst tema eller en särskild observation.

God närläsning handlar både om att lägga märke till saker i texten och om att kunna avgöra vad som är viktigt att lägga märke till. Detta kräver träning. Till att börja med kan man öva på att hitta konkreta saker som personer eller platser i texten och efterhand kan man ge sig på svårare utmaningar som att upptäcka teman eller följa resonemang.

Det kan vara en hjälp att tänka på att det finns olika nivåer i texten. När man jobbar med ord och meningar blir grammatik och detaljer viktigt att lägga märke till. Om man jobbar med stycken eller större sammanhang blir argumentationsanalys och tematik viktigare.

Video: Närläsning

Här presenteras detektiven och hur man samlar fakta genom att komma nära texten. Videon beskriver hur man läser med pennan för att hitta nycklar till att förstå texten. Exempel på observationer är, upprepningar, listor, bindeord, kontraster och nyckelord.

Läsförebild: Detektiven

Läsförebilderna är figurer som hjälper oss att komma ihåg olika sätt att läsa så att vi förstår vad vi läser. Du ska inte läsa som detektiven läser – du ska läsa som detektiven jobbar!

Vad lär vi oss av detektiven?

Detektiven är uppmärksam och noggrann när han genomför en brottsplatsutredning. Du har kanske sett CSI eller någon variant av Sherlock Holmes? En bra detektiv lägger märke till det lilla – fingeravtrycket eller hårstrået – men också det som är avgörande för att förstå helheten – det öppna fönstret eller den intelligande perukmakaren.

När vi läser som en detektiv läser vi uppmärksam och noggrant. Vi läser med pennan i handen, gör observationer och noteringar. Vi reder ut vad det faktiskt står i texten innan vi ger oss på att göra tolkningar eller dra slutsatser. Vem talar författaren om här? Hur många gånger upprepas det här ordet? Hur hänger argumentationen ihop?

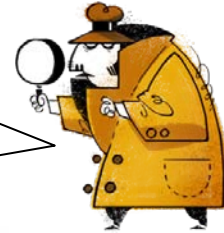
"Det är ett klassiskt misstag att börja teoretisera innan man har alla data. Utan att märka det börjar man förvränga fakta för att passa teorin istället för att skapa en teori som stämmer med fakta".

- Sherlock Holmes

Detektiven förklarar: Närläsning

1 Från Paulus, apostel, utsänd inte av människor eller genom någon människa utan av Jesus Kristus och Gud, Fadern, som har uppväckt honom från de döda. 2 Jag och alla bröderna som är hos mig hälsar församlingarna i Galatien. 3 Nåd vare med er och frid från Gud, vår Fader, och Herren Jesus Kristus, 4 som offrade sig för våra synder för att rädda oss ur den nuvarande onda tidsåldern, efter vår Guds och Faders vilja. 5 Honom tillhör äran i evigheternas evighet, amen.

Så här kan det se ut när man läser med pennan i handen. I det nedre exemplet används färgkodning.

6 Jag är förvånad över att ni så hastigt avfaller från honom som har kallat er genom Kristi nåd och vänder er till ett annat evangelium, 7 fast det inte finns något annat. Däremot är det några som skapar förvirring bland er och vill förvränga Kristi evangelium. 8 Men om det än vore vi själva eller en ängel från himlen som predikade evangelium för er i strid med vad vi har predikat, så skall han vara under förbannelse. 9 Det vi redan har sagt säger jag nu än en gång om någon predikar evangelium för er i strid med vad ni har tagit emot, så skall han vara under förbannelse!

Bild 4: Närläsning Galaterbrevet 1

Här är några exempel på saker som kan vara bra att lägga märke till!

Upprepningar Lägg märke till ord som upprepas i en mening eller idéer och teman som kommer tillbaka i texten.

Betoningar Lägg märke till betoningar som "sannerligen" eller "verkligen".

Personer och platser Notera vilka personer och platser som omnämns.

Tidsangivelser Lägg märke till tidsmoment som "senare" eller "för 30 år sen"

Listor Gör författaren en uppräkningslista eller listar något?

Sambandsord Lägg märke till ord och uttryck som: ty, alltså, för att, så att, därför och följaktligen.

Jämförelser Jämför författaren texter, personer, tankar eller handlingar med varandra? Vad finns det för likheter?

Kontraster Ställer författaren texter, personer, tankar eller handlingar emot varandra? Vad skiljer?

Verb Vilken verbform används? Vilket tempus? Är det aktiv eller passiv form?

Villkorssatser Lägg märke till satser i formen "om...så...".

Talesätt och bildspråk Texter, metaforer, analogier, ironi, retoriska grepp eller symbolik.

Illustrationer Lägg märke till om författaren förstärker sitt budskap med ett illustrativt exempel.

Atmosfär Hur är stämningen i texten? Upprörd? Upprymd? Nedstämd?

Lägg också märke till uppmaningar, råd, löften, varningar och förutsägelser.